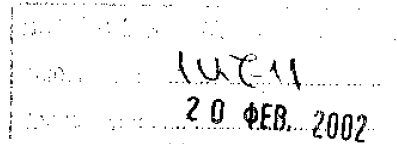

Γωφ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 75/2002

Αθήνα, 12.2.2002

ΑΠ 303/Φ ΕΡΟΤ. 15

Προς

Το Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και
Αποκέντρωσης – Δ/ση Ειδικού Ληξιαρχείου

Η Διεύθυνση Ειδικού Ληξιαρχείου με το υπ' αριθμ. 4585/30.1.2002 έγγραφό της έθεσε το ακόλουθο ερώτημα : «αν ενόψει των διατάξεων του άρθρου 39 του Ν. 344/1976 «Περί Ληξιαρχικών Πράξεων» και των άρθρων 39 και 40 του Αστικού Κώδικα δύναται να συνταχθεί ληξιαρχική πράξη θανάτου προσώπου εξαφανισθέντος κατά την διάρκεια ταξιδιού στη θάλασσα, του οποίου ο θάνατος, σύμφωνα με το συνταχθέν πόρισμα της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, είναι σφόδρα πιθανός, ή αν θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία κήρυξης του εξαφανισθέντος σε αφάνεια.

I. Στα άρθρα 39 και 40 του Αστικού Κώδικα ορίζονται τα εξής :

« Άρθρο 39. – Θεωρείται ότι έχει αποδειχθεί ο θάνατος προσώπου που το σώμα του δεν βρέθηκε, αν εξαφανίστηκε υπό συνθήκες που κάνουν το θάνατό του βέβαιο.

Άρθρο 40. - Αφάνεια. Αν ο θάνατος προσώπου είναι πολύ πιθανός, επειδή εξαφανίστηκε ενώ βρισκόταν σε κίνδυνο ζωής ή επειδή λείπει πολύ καιρό

χωρίς ειδήσεις, το δικαστήριο τον κηρύσσει άψυχο ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε εξαρτά δικαιώματα από το θάνατό του».

Περαιτέρω στο άρθρο 38 Ν. 344/76 ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο. 38. – 1. Αν ευρεθή πτώμα, του οποίου η ταυτότης είναι δυσδιάγνωστος, επί τη εκθέσει της αρχής συντάσσεται η ληξιαρχική πράξις θανάτου, αναφερομένων των υπάρχόντων ασφαλών γνωρισμάτων και των συλλεγέντων εκ των αναγκαιούντων προς σύνταξιν της ληξιαρχικής πράξεως στοιχείων.

2. Αν αγνοήται ο τόπος θανάτου, η ληξιαρχική πράξις δύναται να συντάσσεται υπό του ληξιάρχου του τόπου ευρέσεως του πτώματος.

3. Τα εν τη παρ. 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν αναλόγως και αν είναι βέβαιον ότι πρόσωπον τι απέθανε, δεν ευρέθη όμως το σώμα αυτού».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει σαφώς ότι για να συνταχθεί ληξιαρχική πράξη θανάτου προσώπου του οποίου δεν βρέθηκε το πτώμα πρέπει να είναι βέβαιος ο θάνατος αυτού, γιατί αποκλείεται η εξαγωγή άλλου συμπεράσματος. Τέτοιες περιπτώσεις αναφέρονται στη βιβλιογραφία η έκρηξη αεροπλάνου στον αέρα, η απώλεια κάθε ίχνους προσώπου που βρίσκονταν σε οικοδόμημα που κάηκε ή σε πλοίο που βυθίστηκε κ.λ.π. (Δημητρίου Σολδάτου, Ληξιαρχικές πράξεις, Ιθαγένεια, Δημοτολογία σελ. 188 επ.). Στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλ. ο θάνατος του προσώπου δεν μπορεί να θεωρηθεί αποδεδειγμένος (βέβαιος, άρθρο 38 παρ. 3 Ν. 344/76), πλήν όμως είναι πολύ πιθανός, ιδία στις περιπτώσεις που αναγράφονται στο άρθρο 40 του Α.Κ. τότε δεν συντρέχουν προϋποθέσεις συντάξεως ληξιαρχικής πράξεως θανάτου αλλά κηρύξεως του προσώπου σε αφάνεια.

II. Εν προκειμένω, το από 19.4.2001 πόρισμα (έκθεση, άρθρ. 38 παρ. 1 Ν. 344/76) της αρμόδιας λιμενικής αρχής αποφαινεται ότι ο θάνατος του αναφερομένου στο ερώτημα προσώπου είναι «σφόδρα πιθανός» όπερ σημαίνει ότι δεν πρέπει να θεωρείται αποδεδειγμένος.

III. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω έχουμε την γνώμη ότι στην περίπτωση που απασχολεί την υπηρεσία σας δεν θα είναι νόμιμη η σύνταξη ληξιαρχικής

πράξεως θανάτου αλλά θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία κηρύξεως αφανείας.

✓ ΚΟΙΝ: Ν.Σ.Κ.

Τμήμα Μελετών

Ο Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Α. Χαράλαυτης', is written over the printed name.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΥΤΗΣ